

Zielona Góra, 15.01.2018 r.

ZW-ZG-WZA-3310- 122/2017
odp. na zapytania

**ODPOWIEDZI NA ZAPYTANIA WYKONAWCY NR 2 + ZMIANA DO SIWZ nr 1- PRZEDŁUŻENIE TERMINU
SKŁADANIA I OTWARCIA OFERT**

Dotyczy przetargu nieograniczonego:

**Dostosowanie przeprawy promowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 281 w Pomorsku
do kursowania poza porą dzienną – budowa oświetlenia drogi**

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze odpowiada poniżej na zapytania Wykonawcy:

Pytania dot. wzoru umowy z dnia 09.01.2018 r. oraz 11.01.2018 r.:

Pytanie 1:

Prosimy o zmianę zapisów dotyczących zatrudnienia na umowę o prace, wszystkich osób uczestniczących w realizacji przedmiotu zamówienia. Potencjalni wykonawcy często korzystają z usług podwykonawców, a co za tym idzie nie zatrudniają na umowę o pracę osób wykonujących zlecenie.

Osoby te mogą być zatrudnione już w innych firmach, bądź też prowadzą własną działalność gospodarczą. Dlatego też, uważamy, iż nie ma sensu mnożyć kosztów, którymi to Państwo zostaniecie końcowo obciążeni, bo wpłyną one na zwiększenie wartości oferty. Rozwiązaniem tu może być zawarcie umów cywilno – prawnych lub umów podwykonawstwa. (Par.3, ust. 5-12).

Odpowiedź 1:

Zamawiający podtrzymuje zapisy w umowie.

Pytanie 2:

Prosimy o wyjaśnienie zapisów Par. 5, ust.2, punkt 4, biorąc pod uwagę, iż przyjęliście Państwo rozliczenie ryczałtowe przy rozliczaniu inwestycji, to niezasadnym wydaje się konieczność obowiązkowego rozliczania wykonanych działań i kwot oraz ich uzasadnienia przez Wykonawcę. W związku z powyższym wnosimy o wykreślenie niniejszego punktu.

Odpowiedź 2:

Zamawiający podtrzymuje zapisy w umowie.

Pytanie 3:

W związku z zakresem prac oraz możliwością ponownego montażu i demontażu sprzętu oświetleniowego, wnosimy o dodanie dodatkowego ustępu regulującego kwestię odpowiedzialności Wykonawcy, w przypadku

nieprawidłowego zdemontowania i ponownego zamontowania przez Zamawiającego dostarczonego sprzętu. Uważamy, iż istnieje realne ryzyko wystąpienia usterek spowodowanych wielokrotnym demontażem i montażem sprzętu oświetleniowego oraz nieprawidłowym magazynowaniem. (Par. 14).

Odpowiedź 3:

Do par. 14 wprowadza się ust. 12 o następującej treści:

12. Wykonawca przedmiotu umowy nie ponosi odpowiedzialności w przypadku nieprawidłowego składowania zestawów oświetleniowych, demontażu i ponownego ich montażu dokonanego przez Zamawiającego.

W załączeniu umowa uwzględniająca wprowadzone zmiany.

Pytanie 4:

Prosimy o wyjaśnienie zapisów Par.18, ust.2, gdyż przeczy on ust. 1 i pozostałym ust. w niniejszym paragrafie. W związku z powyższym wnosimy o jego wykreślenie.

Odpowiedź 4:

Zamawiający zmienia zapis w par. 18 ust. 2 pkt 1.

1. Montażu kompletnych zestawów oświetleniowych tj. słupów z zamocowanymi oprawami oświetleniowymi, elementami zasilającymi i elektronicznymi.

W załączeniu umowa uwzględniająca wprowadzone zmiany.

Pytanie 5:

Prosimy o potwierdzenie, iż okres rękojmi jest tożsamy z okresem gwarancji oraz iż jej bieg jego rozpoczyna się w dniu następnym po odbiorze ostatecznym przedmiotu umowy?

Odpowiedź 5:

Zamawiający potwierdza, że okres gwarancji jest tożsamy z okresem rękojmi.

Bieg okresu gwarancji – par. 14 ust. 3 umowy (projekt).

Zamawiający wprowadza zmianę w zapisie par. 14 ust 5 umowy (projekt):

5. Jeżeli Wykonawca w ramach udzielonej gwarancji jakości, wykona roboty ponownie lub dokona ich **istotnej** naprawy okres gwarancji jakości dla tych robót biegnie na nowo od momentu dokonania wymiany lub naprawy.

W załączeniu umowa uwzględniająca wprowadzone zmiany.

Pytanie 6:

Biorąc pod uwagę fakt, iż na etapie przygotowywania oferty trudno określić jest stan faktyczny terenu (wysokość lustra wody, a co za tym idzie rodzaj koniecznych do zastosowania materiałów, m.in. fundamentów), wnoskujemy o zmianę zapisów umowy odnośnie możliwości zmian wynagrodzenia w przypadku wystąpienia niemożliwych do przewidzenia, na etapie składania oferty, dodatkowych prac

wykraczających poza dokumentację projektową. (Par. 6, pkt. 3). W przypadku braku takiej możliwości, konieczne będzie przewidzenie takich sytuacji w składanej ofercie cenowej, co może niewspółmiernie podwyższyć jej wartość.

Odpowiedź 6:

Zobowiązuje się Oferenta do dokonania oględzin terenu objętego niniejszym zamówieniem i jego otoczenia w celu oszacowania na własną odpowiedzialność, koszt i ryzyko wszystkich elementów niezbędnych do prawidłowego wykonania umowy. W związku z tym wyklucza się jakiegokolwiek roszczenia Wykonawcy związane z nieprawidłowym skalkulowaniem ceny lub pominięciem pewnych elementów niezbędnych do prawidłowego wykonania umowy. Wynagrodzenie określone w ofercie winno obejmować wszystkie ryzyka związane z realizacją niniejszego zamówienia. Cena ofertowa jest ceną ryczałtową i nie podlega zmianie.

Pytania dot. Przedmiotu zamówienia z dnia 09.01.2018 r. oraz 11.01.2018 r.:

Pytanie 1:

Czy Zamawiający akceptuje oprawę oświetleniową spełniającą wymagane w opisie parametry techniczne jednak przy użyciu innej ilości diod?

Odpowiedź 1:

Możliwe jest zastosowanie oprawy oświetleniowej, spełniającej warunki dokumentacji projektowej z inną ilością diod.

Pytanie 2:

Czy Zamawiający dopuszcza zastosowania opraw oświetlenia zewnętrznego LED o współczynniku IP66? Zastosowanie lampy ulicznej o współczynniku szczelności IP66 jest jak najbardziej wystarczająca. Już lampy uliczne o współczynniku IP66 mogą być stosowane w terenach nadmorskich, oceanicznych gdzie ilość oraz napór wody jest znaczny z różnych kierunków. Lampa o takim współczynniku odporna jest na opady deszczu z różnych kierunków poprzez obfite opady deszczu aż do ulew, które występują w naszej strefie klimatycznej. Dlatego nie zasadnym wydaje się zastosowanie lampy ulicznej o współczynniku IP67.

Odpowiedź 2:

Zamawiający dopuszcza możliwość zastosowania oprawy oświetlenia zewnętrznego LED o współczynniku szczelności IP66.

Pytanie 3:

Co Zamawiający rozumie przez sformułowanie „hybrydowa”? Zgodnie z obowiązującą nomenklaturą pod pojęciem lampa hybrydowa rozumie się lampę wyposażoną w system zarówno solarny, jak i turbinę wiatrową. Z opisu przedmiotu zamówienia wynika, iż w niniejszej inwestycji nie wykorzystuje się

siłowni wiatrowej, a jedynie solarną. W związku z powyższym prosimy o doprecyzowanie niniejszego określenia.

Odpowiedź 3:

Zamawiający wymaga zastosowania lamp oświetlenia ulicznego zasilanych energią słoneczną oraz pochodzącą z akumulatorów (bez siłowni wiatrowej).

Pytanie 4:

Po czyjej stronie leżą koszty związane z wykonaniem projektu i obliczeń konstrukcyjnych fundamentu? W projekcie wykorzystano standardowe fundamenty, które w niniejszej inwestycji raczej nie będą miały zastosowania, ze względu na specyficzny teren montażu instalacji oświetleniowej. Rodzaj i wielkość fundamentów będzie można określić dopiero po rozpoczęciu prac, po dokonaniu wykopów pod słupy oświetleniowe.

Odpowiedź 4:

Patrz: Opis techniczny projektu budowlanego i wykonawczego, punkt 5 Opis projektowanych lamp, ppkt 5.4 Fundament.

Zobowiązuje się Oferenta do dokonania oględzin terenu objętego niniejszym zamówieniem i jego otoczenia w celu oszacowania na własną odpowiedzialność, koszt i ryzyko wszystkich elementów niezbędnych do prawidłowego wykonania umowy. W związku z tym wyklucza się jakiegokolwiek roszczenia Wykonawcy związane z nieprawidłowym skalkulowaniem ceny lub pominięciem pewnych elementów niezbędnych do prawidłowego wykonania umowy. Wynagrodzenie określone w ofercie winno obejmować wszystkie ryzyka związane z realizacją niniejszego zamówienia. Cena ofertowa jest ceną ryczałtową i nie podlega zmianie.

Pytanie 5:

Czy Zamawiający akceptuje posiadanie przez fundament deklaracji zgodności na wymagane w opisie normy, zamiast Certyfikatu CE? Ze względu, iż fundament nie będzie mógł być standardowy, konieczne będzie dokonanie wyliczeń konkretnie pod warunki terenowe, a co za tym idzie nie będzie możliwości otrzymania certyfikatu CE na tak wykonany fundament.

Odpowiedź 5:

Patrz: Specyfikacje Techniczne, Wymagania ogólne D-M 00.00.00, pkt 6 Kontrola jakości robót, Certyfikaty i deklaracje.

Pytanie 6:

Czy ewentualne wykonanie wyliczeń dla fundamentu przez inną uprawnioną osobę, nie naruszy praw autorskich wykonanego już przez Państwa projektu?

Odpowiedź 6:

Prawa autorskie nie zostaną naruszone.

Pytanie 7:

Czy Zamawiający akceptuje posiadanie przez słup deklaracji zgodności na wymagane w opisie normy, zamiast Certyfikatu CE? Niniejszy zapis sugeruje wyłącznie jednego polskiego producenta słupów oświetleniowych, co jest niezgodne z zapisami PZP.

Odpowiedź 7:

Patrz: Specyfikacje Techniczne, Wymagania ogólne D-M 00.00.00, pkt 6 Kontrola jakości robót, Certyfikaty i deklaracje.

Pytanie 8:

Prosimy o informację na jakim dokumencie ma opierać się Oferent przy przygotowywaniu oferty, na Opisie przedmiotu Zamówienia czy na dokumentacji projektowej (zgodnie z pkt. IV Opisu przedmiotu zamówienia, Oferent ma wykonać przedmiot zamówienia zgodnie z dokumentacją projektową, obowiązującymi przepisami prawa oraz zasadami wiedzy technicznej)? Gdyż wiele zapisów jest sprzecznych, m.in. w dokumentacji projektowej zastosowano turbinę wiatrową, natomiast w SIWZ brak jest takiego zapisu. Dodatkowo w dokumentacji projektowej podany został rodzaj fundamentu, który na danym terenie nie będzie mógł być zastosowany.

Odpowiedź 8:

Wykreśla się z rysunków Projektu Budowlanego i Wykonawczego: Projekt zagospodarowania terenu cz. 1 i Projekt zagospodarowania terenu cz. 2 w Legendzie zapis: „turbina wiatrowa”.

Wykreśla się w Specyfikacji Technicznej zapisy dotyczące siłowni wiatrowej i turbiny wiatrowej.

Fundament pod słup lampy hybrydowej winien być prefabrykowany lub monolityczny, przeliczony (ze względu na wagę systemu oraz powierzchnię paneli fotowoltaicznych) pod montaż systemu lampy hybrydowej w I strefie wiatrowej na słupie stalowym o odpowiedniej wysokości wraz z panelami. Fundament winien być zgodny z PN-EN 14991:2010, oraz zapisami w Specyfikacjach Technicznych, Wymagania ogólne D-M 00.00.00, pkt 6 Kontrola jakości robót, Certyfikaty i deklaracje.

Rysunki oraz Specyfikacja Techniczna w załączeniu jako oddzielne załączniki PDF z oznaczeniem „po zmianach”

Pytanie 9:

Co Zamawiający rozumie pod sformułowaniem „atesty potwierdzające możliwość ich zastosowania w budownictwie komunikacyjnym? Prosimy o doprecyzowanie niniejszego zapisu.

Odpowiedź 9:

Patrz: Specyfikacje Techniczne, Wymagania ogólne D-M 00.00.00, pkt 6 Kontrola jakości robót, Certyfikaty i deklaracje.

Pytanie 10:

Czy Zamawiający planuje sam dokonywać programowania za pomocą radiowego regulatora solarnego? W przypadku ingerencji osób trzecich (poza Wykonawcą) w ustawienia i programowania urządzenia nie jest możliwe zapewnienie wymaganej przez Zamawiającego gwarancji. W takim przypadku Wykonawca nie ma pewności co do prawidłowego dokonania zmian w niniejszym systemie. Regulator solarny powinien do czasu zakończenia okresu gwarancji być w posiadaniu Wykonawcy, który jako jedyny powinien dokonywać modyfikacji ustawień. Po okresie gwarancji niniejsze urządzenie zostanie przekazane Zamawiającemu.

Odpowiedź 10:

Zamawiający zastrzega sobie prawo do pełnego korzystania z przedmiotu zamówienia i możliwości obsługi programowalnych ustawień, bez wpływu na gwarancję.

ZMIANA DO SIWZ

W związku z odpowiedzią na zapytanie nr 4 dokonuje się zmiany w SIWZ Instrukcja dla Wykonawców w pkt. 18 ppkt.1 – który otrzymuje brzmienie: „1. Zamawiający zastrzega obowiązek osobistego wykonania przez wykonawcę kluczowych części zamówienia na roboty budowlane, tj.: - Montażu kompletnych zestawów oświetleniowych tj. słupów z zamocowanymi oprawami oświetleniowymi, elementami zasilającymi i elektronicznymi.”

W związku z udzielonymi odpowiedziami dotyczącymi zapisów umowy oraz wprowadzonymi zmianami, Zamawiający zamieszcza poniżej poprawny projekt umowy.

PRZEDŁUŻENIE TERMINU SKŁADANIA I OTWARCIA OFERT

Zamawiający informuje, iż zgodnie z art.38 ust.4a ustawy Pzp., **przedłuża termin składania ofert na w/w postępowanie do dnia 19.01.2018 r. godz. 10:00.**

Miejsce składania ofert: siedziba Zamawiającego, pokój nr 5.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu **19.01.2018 r. o godz. 10:30,** w pokoju nr 03-piwnica.

Zamawiający informuje jednocześnie, iż zgodnie z art.38 ust.4a pkt 1 ustawy Pzp, przekazał do Biuletynu Zamówień Publicznych **ogłoszenie o zmianie ogłoszenia o nr 500010878-N-2018 z dnia 15.01.2018 r.**

Podpisano:

Z-ca Dyrektora ds. Zarządzania Drogami i Mostami
Grzegorz Szulc

UMOWA (projekt)

zawarta w dniu _____ w Zielonej Górze pomiędzy

- 1) Województwem Lubuskim - Zarządem Dróg Wojewódzkich z siedzibą w Zielonej Górze, Al. Niepodległości 32, posiadającym numer NIP 973-05-90-332, zwanym dalej ZAMAWIAJĄCYM, reprezentowanym przez:

Z-cę Dyrektora ds. Zarządzania Drogami i Mostami – **Grzegorza Szulca**
działającego na podstawie pełnomocnictwa Dyrektora ZDW z dnia 11 stycznia 2017 r.
(ZDW-ZG-WO-105-4/17).

przy kontrasygnacie:

Z-cy Dyrektora ds. Ekonomicznych – Głównego Księgowego – **Elżbiety Pietraszyńskiej**
działającej na podstawie Skarbnika Województwa Lubuskiego

a

- 2) _____ z siedzibą w _____ wpisana
do _____ pod numerem _____

zwanym dalej WYKONAWCĄ, reprezentowaną przez:

_____ – _____

W wyniku przeprowadzonego postępowania o zamówienie publiczne w trybie przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej 5 225 000 EURO (Nr sprawy: ZDW-ZG-WZA-3310/122./2017) zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 2164. ze zmianami), strony zawierają Umowę o następującej treści:

PRZEDMIOT UMOWY

§ 1.

1. Zamawiający zamawia, a Wykonawca przyjmuje do wykonania, roboty budowlane niezbędne do oddania przewidzianego umową obiektu budowanego, pod nazwą:

Dostosowanie przeprawy promowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 281 w Pomorsku do kursowania poza porą dzienną – budowa oświetlenia drogi.

opisane dokumentacją projektową oraz w specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych zwanej dalej STWiORB, zgodnie z ofertą Wykonawcy, zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w terminie określonym Umową, zwane dalej „robotami” lub „robotami budowlanymi”.

TERMIN REALIZACJI UMOWY

§ 2.

1. Teren budowy zostanie protokolarnie przekazany Wykonawcy najpóźniej w terminie 7 dni od podpisania Umowy.
2. Wykonawca zobowiązuje się do rozpoczęcia robót nie później niż 7 dni od daty przekazania terenu budowy.
3. Termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy ustala się nie później niż do: .....

OBOWIĄZKI STRON

§ 3.

1. Zamawiający zobowiązuje się do:
  - 1) przekazania Wykonawcy dokumentacji projektowej oraz STWiORB będącej w posiadaniu Zamawiającego i informacji niezbędnych do wykonania zamówienia;

- 2) protokolarnego przekazania terenu budowy;
  - 3) zapewnienia nadzoru inwestorskiego nad realizacją przedmiotu umowy;
  - 4) odbioru należyście wykonanego przedmiotu umowy;
  - 5) zapewnienia środków finansowych na pokrycie wynagrodzenia Wykonawcy.
2. Wykonawca zobowiązuje się do:
- 1) wykonania przedmiotu umowy w szczególności zgodnie z:
    - a) dostarczoną przez Zamawiającego dokumentacją projektową,
    - b) dostarczoną przez Zamawiającego STWiORB,
    - c) zasadami rzetelnej wiedzy technicznej,
    - d) przepisami prawa,
    - e) zasadami sztuki budowlanej,
    - f) obowiązującymi normami technicznymi i technologicznymi,
    - g) obowiązującymi standardami zabezpieczenia i bezpieczeństwa.
  - 2) protokolarnego przejęcia terenu budowy wraz z pełną odpowiedzialnością za zabezpieczenie terenu budowy oraz za ewentualne szkody na rzecz osób trzecich w związku z realizacją zamówienia;
  - 3) dostawy i pokrycia kosztów energii, zużycia wody i odprowadzenia ścieków;
  - 4) przerwania robót na uzasadnione żądanie Zamawiającego oraz zabezpieczenia wykonanych robót przed ich zniszczeniem;
  - 5) informowania Zamawiającego (Inspektora nadzoru inwestorskiego) o terminach robót zanikowych. Jeżeli Wykonawca nie dopełni powyższego obowiązku zobowiązany jest odkryć roboty lub wykonać otwory niezbędne do zbadania robót, a następnie przywrócić roboty do stanu poprzedniego;
  - 6) przekazania Zamawiającemu dokumentacji powykonawczej wraz z dokumentami pozwalającymi na ocenę prawidłowego wykonania robót przy zgłoszeniu do odbioru;
  - 7) pisemnego zgłoszenia przedmiotu umowy do odbioru ostatecznego;
  - 8) uczestniczenia w czynnościach odbioru ostatecznego;
  - 9) uczestniczenia w przeglądach gwarancyjnych w okresie gwarancji i rękojmi za wady w terminach wyznaczonych przez Zamawiającego;
  - 10) usunięcia wad ujawnionych w okresie odbioru ostatecznego oraz w okresie i w ramach gwarancji oraz rękojmi za wady – w terminach wyznaczonych w umowie i protokołach przeglądów gwarancyjnych;
  - 11) natychmiastowego powiadomienia Zamawiającego o nieszczęśliwych wypadkach lub zagrożeniach na budowie;
  - 12) przestrzegania przepisów bhp i ppoż.;
  - 13) pokrycia ewentualnych szkód wyrządzonych osobom trzecim, związanych z prowadzonymi robotami;
  - 14) pokrycia kosztów napraw i przywrócenia do stanu poprzedniego dróg zniszczonych podczas transportu przez Wykonawcę lub inne podmioty, za które ponosi on odpowiedzialność, w związku z realizacją Umowy;
  - 15) przygotowania dokumentacji powykonawczej na każdym etapie robót zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odzwierciedlając i dokumentując stan faktyczny wykonania robót i udostępniania jej na każde żądanie Zamawiającego w trakcie realizacji Umowy;
  - 16) wykonania dokumentacji fotograficznej, przed, w trakcie i po wykonaniu roboty budowlanej.
3. Wykonawca posiada w okresie obowiązywania Umowy polisę zawartą w dniu ..... (lub inny dokument ubezpieczenia) potwierdzającą, że jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności obejmującej szkody wyrządzone Zamawiającemu i osobom trzecim w związku z wykonywaniem niniejszej umowy. Polisa potwierdzająca ww. ubezpieczenie stanowi załącznik do Umowy.
4. Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia ciągłości ubezpieczenia w okresie trwania Umowy. W przypadku zakończenia okresu obowiązywania polisy, Wykonawca ma obowiązek przedstawić Zamawiającemu potwierdzoną za zgodność z oryginałem prologatę polisy ubezpieczeniowej. W przypadku nieprzekazania prologaty polisy, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, lub w przypadku nieodnowienia polisy zamawiający może odstąpić od Umowy albo ubezpieczyć Wykonawcę na jego koszt. Koszty poniesione na ubezpieczenie Wykonawcy Zamawiający potrąci z wynagrodzenia Wykonawcy, a gdyby potrącenie nie było możliwe – z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

- Odstąpienie od Umowy z przyczyn, o których mowa w niniejszym ustępie stanowi odstąpienie z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.
5. Wykonawca zobowiązany jest do zatrudnienia w trakcie realizacji zamówienia, na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisu art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, osoby wykonujące czynności wskazane w przedmiarze robót, które umożliwią wykonanie umowy zgodnie z jej przedmiotem oraz treścią.
  6. Wymóg zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nie dotyczy podwykonawców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEIDG oraz wykonujących osobiście i samodzielnie czynności powierzone im w zakresie realizacji przedmiotu zamówienia.
  7. Obowiązek określony w ust. 5 i 6 ma zastosowanie także do podwykonawców oraz dalszych podwykonawców. Wykonawca ma obowiązek zawrzeć w umowie z podwykonawcą obowiązek zatrudnienia przez podwykonawcę i dalszych podwykonawców osób, o których mowa w pkt. 5, na umowę o pracę.
  8. Po podpisaniu umowy, najpóźniej w dniu rozpoczęcia realizacji umowy, Wykonawca lub podwykonawca zobowiązany jest przedłożyć oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 271 kk) o spełnieniu obowiązku, o którym mowa w ust. 5.
  9. W trakcie realizacji zamówienia zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec wykonawcy odnośnie spełniania przez wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 5 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
    - a) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów i dokonywania ich oceny;
    - b) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów;
    - c) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
  10. W trakcie realizacji zamówienia na każde wezwanie Zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących wskazane w ust. 5 czynności w trakcie realizacji zamówienia:
    - a) **oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy** o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu wykonawcy lub podwykonawcy;
    - b) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę **kopię umowy/umów o pracę** osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie wykonawcy lub podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *ochronie danych osobowych* (tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników). Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji. Informacje takie jak: imię i nazwisko, data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania;
    - c) **zaświadczenie właściwego oddziału ZUS**, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;
    - d) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę **kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń**, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o *ochronie danych osobowych*. Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji.
  11. Za każde stwierdzone niedopełnienie wymogu o którym mowa w ust. 5, Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną w wysokości kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (obowiązujących w chwili stwierdzenia przez Zamawiającego niedopełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu o którym mowa w ust. 5 – za każdą osobę wobec której nie dopełniono obowiązku zatrudnienia na umowę o pracę.

12. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub podwykonawcę, zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

PRZEDSTAWICIELE STRON

§ 4.

1. Wyznacza się przedstawiciela Zamawiającego w osobie:
..... – inspektor nadzoru inwestorskiego
2. Inspektor nadzoru inwestorskiego uprawniony jest do wydawania Wykonawcy poleceń związanych z zapewnieniem prawidłowego oraz zgodnego z umową wykonania przedmiotu umowy.
3. Przedstawicielem Wykonawcy na budowie będzie kierownik budowy ..... działający w granicach umocowania określonego przepisami ustawy – Prawo budowlane.
4. Przedstawicielem Wykonawcy odpowiedzialnym za realizację Umowy będzie:.....
5. Wykonawca ma obowiązek przedkładać na żądanie Zamawiającego aktualne dokumenty potwierdzające, że osoby uczestniczące w wykonywaniu zamówienia posiadają wymagane uprawnienia w rozumieniu ustawy Prawo budowlane.
6. Wykonawca zobowiązuje się do uczestniczenia w naradach koordynacyjnych.
7. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia Zamawiającemu oraz osobom upoważnionym wstępu na teren budowy oraz do wszystkich miejsc, gdzie są wykonywane roboty budowlane lub gdzie przewiduje się ich wykonanie, a są związane z realizacją przedmiotu umowy, w tym zapewnienia środków ochrony osobistej niezbędnych do spełnienia wymogów BHP na terenie budowy.
8. Zamawiający zastrzega sobie prawo do zmiany osób wskazanych w ust.1. O dokonaniu zmiany Zamawiający powiadomi na piśmie Wykonawcę. Zmiana ta nie wymaga aneksu do Umowy.
9. O każdej zmianie osób, o których mowa w ust. 3 i 4 Wykonawca zobowiązany jest powiadomić na piśmie Zamawiającego na 7 dni przed dokonaniem zmiany i uzyskać pisemną akceptację Zamawiającego. Zmiany te nie wymagają aneksu do Umowy.

ODBIÓR ROBÓT

§ 5.

1. Za datę zakończenia robót (wykonania przedmiotu Umowy) przyjmuje się datę pisemnego zawiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o gotowości do odbioru ostatecznego pod warunkiem odbioru robót przez Zamawiającego, protokołem odbioru bez uwag istotnych.
2. Wykonawca jest zobowiązany do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dołączyć:
  - 1) obmiar powykonawczy;
  - 2) atesty na zastosowane i wbudowane prefabrykaty, materiały i urządzenia;
  - 3) wymagane dokumenty, protokoły i zaświadczenia z przeprowadzonych przez Wykonawcę sprawdzeń i badań, a w szczególności protokoły odbioru robót branżowych objętych zamówieniem;
  - 4) rozliczenia całej kwoty, którą Wykonawca uważa za należną w ramach Umowy ze stosownym uzasadnieniem.
3. Niewykonanie obowiązków wymienionych powyżej w punktach od 1 do 4 skutkuje bezskutecznością zawiadomienia.
4. Zamawiający jest zobowiązany przystąpić do odbioru w terminie do 7 dni od skutecznego zawiadomienia.
5. Przedmiotem odbioru robót będą elementy wyszczególnione w przedmiarze robót.
6. Jeżeli w toku odbioru zostaną stwierdzone wady, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
  - 1) jeżeli wady nadają się do usunięcia:
    - a) może odebrać przedmiot umowy i wyznaczyć Wykonawcy termin do usunięcia wad. W takiej sytuacji datę zakończenia robót przyjmuje się zgodnie z ust. 1 powyżej;
    - b) może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad, jeżeli wady są istotne.
  - 2) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia to:

- a) jeżeli umożliwiają one użytkowanie przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem Zamawiający dokonuje odbioru przedmiotu umowy i może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie stosownie do utraconej wartości w oparciu o elaborat odbioru ostatecznego;
  - b) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający nie dokonuje odbioru przedmiotu umowy i może odstąpić od Umowy lub żądać wykonania przedmiotu umowy ponownie.
7. Żądając usunięcia stwierdzonych wad, Zamawiający wyznaczy Wykonawcy termin technicznie uzasadniony na ich usunięcie. W przypadku usunięcia wad datą zakończenia robót będzie data pisemnego zgłoszenia przez Wykonawcę o gotowości do odbioru po usunięciu wad, pod warunkiem że wady będą faktycznie usunięte.
  8. W przypadku nie usunięcia przez Wykonawcę zgłoszonych wad w wyznaczonym terminie, Zamawiający może usunąć wadę w zastępstwie Wykonawcy i na jego koszt po uprzednim pisemnym zawiadomieniu Wykonawcy. W takim wypadku terminem zrealizowania Umowy będzie data, w której wykonawca zastępczy usunął wady.
  9. Odbiór ostateczny jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę całości robót budowlanych składających się na przedmiot umowy, na podstawie oświadczenia kierownika budowy, po zgłoszeniu przez Wykonawcę zakończenia robót i zgłoszeniu gotowości do ich odbioru wraz z dokumentami o których mowa w ust. 2.
  10. Przed zgłoszeniem gotowości do odbioru ostatecznego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio Zamawiającego w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli Zamawiającego w próbach i sprawdzeniach.
  11. Odbiór ostateczny jest przeprowadzany komisyjnie przez Zamawiającego, w tym inspektora nadzoru i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
  12. Komisja sporządza protokół odbioru ostatecznego robót. Podpisany protokół odbioru ostatecznego robót bez istotnych uwag jest podstawą do dokonania końcowych rozliczeń stron.
  13. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru nieistotnych wad przedmiotu umowy, strony uzgadniają w treści protokołu termin i sposób usunięcia wad. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie lub w sposób ustalony w protokole odbioru ostatecznego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy.
  14. Za dzień faktycznego odbioru ostatecznego uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli stron Umowy protokołu odbioru ostatecznego robót.

WYNAGRODZENIE

§ 6.

1. Umowną wartość wynagrodzenia ryczałtowego ustala się na kwotę netto .....
zł
(słownie: .....zł),
a z podatkiem VAT w wys. ....% tj. ....zł
kwota brutto ..... zł
(słownie: .....zł).
2. Wynagrodzenie określone w ust. 1 jest wynagrodzeniem ryczałtowym obejmującym wykonanie całości prac składających się na przedmiot zamówienia zgodnie z umową, dokumentacją techniczną i STWiORB. W przypadku niewykonania całości prac wynagrodzenie zostanie pomniejszone o nie wykonane elementy.
3. Niedoścadowanie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określonego w ust.1 niniejszego paragrafu.
4. W przypadku, gdy w trakcie realizacji Umowy nastąpi zmiana stawki podatku VAT, zmiana wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3 – 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę lub zmiana zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę, wynagrodzenie, o którym mowa w § 6 ust.1 może ulec odpowiednim zmianom.

5. Każdorazowo przed wprowadzeniem zmiany wynagrodzenia, o której mowa w ust. 4 Wykonawca zobowiązany jest przedstawić i wykazać Zamawiającemu na piśmie wpływ zmiany stawki podatku VAT, zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę lub zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne na koszty wykonania przedmiotu umowy wraz z propozycją nowego wynagrodzenia, która powinna być potwierdzona przez Wykonawcę stosownymi przepisami, z których wynikają zmiany oraz odpowiednimi dokumentami. Ewentualna zmiana wynagrodzenia Wykonawcy zostanie dokonana wyłącznie po uzyskaniu akceptacji Zamawiającego w formie aneksu do Umowy.
6. Zamawiający przewiduje możliwość udzielenia zaliczek Wykonawcom robót budowlanych na pisemny wniosek Wykonawcy, zgodnie z art. 151a ustawy - Prawo zamówień publicznych.
7. Warunkiem ubiegania się o kolejną zaliczkę jest rozliczenie poprzedniej zaliczki w 100%.
8. Przed udzieleniem zaliczki należy wnieść zabezpieczenie w jednej z form wynikających z art. 148 ust.1 i 2 ustawy - Prawo zamówień publicznych w wysokości kwoty udzielanej zaliczki. Zwrot zabezpieczenia zaliczki nastąpi w terminie 30 dni od dnia jej rozliczenia zgodnie z ust. 7, 8, 9.
9. Gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa na kwotę zaliczki powinna być wystawiona na okres nie krótszy niż okres realizacji robót objętych zaliczką + 1 miesiąc.

WIERZYTELNOŚCI

§ 7.

1. Wykonawca nie może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży; jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy lub jej części, jak również korzyści wynikającej z Umowy lub udziału w niej na osoby trzecie bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego.
2. W przypadku Wykonawcy będącego konsorcjum, z wnioskiem do Zamawiającego o wyrażenie zgody na dokonanie czynności, o której mowa w ust. 1, występuje podmiot reprezentujący wszystkich członków konsorcjum, zgodnie z posiadany pełnomocnictwem.
3. Zamawiający nie wyrazi zgody na dokonanie czynności określonej w ust. 1 dopóki Wykonawca nie przedstawi dowodu zaspokojenia roszczeń wszystkich podwykonawców, których wynagrodzenie byłoby regulowane ze środków objętych wierzytelnością będącą przedmiotem czynności przedstawionej do akceptacji.
4. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez pisemnej zgody Zamawiającego, są względem Zamawiającego bezskuteczne.

ROZLICZANIE FAKTUR

§ 8.

1. Rozliczenie przedmiotu umowy nastąpi fakturą końcową wystawioną w oparciu o protokół odbioru ostatecznego robót, na kwotę ryczałtową.
2. Zamawiający ma obowiązek zapłaty faktury w terminie 30 dni kalendarzowych licząc od daty doręczenia jej Zamawiającemu przez Wykonawcę wraz z wymaganymi dokumentami.
3. Wynagrodzenie zostanie przekazane na konto bankowe Wykonawcy .....
4. Zmiana rachunku bankowego Wykonawcy wymaga aneksu pisemnego do Umowy.
5. Faktury VAT będą wystawiane na: Województwo Lubuskie, ul. Podgórna 7, 65-057 Zielona Góra, NIP; 973-05-90-332, Zarząd Dróg Wojewódzkich, al. Niepodległości 32, 65-042 Zielona Góra;
6. Faktury VAT należy przesłać na adres: Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze, al. Niepodległości 32, 65-042 Zielona Góra.

WARUNKI ZMIANY UMOWY

§ 9.

1. Zamawiający ma prawo, jeżeli jest to niezbędne do zgodnej z umową realizacji robót, polecać Wykonawcy dokonywanie takich zmian jakościowych i ilościowych, jakie będą niezbędne dla wykonania przedmiotu umowy, a Wykonawca powinien je wykonać.
2. Wydane przez Zamawiającego polecenia, o których mowa w ust. 1 nie unieważniają w jakiegokolwiek mierze Umowy i nie wpływają na zmianę wynagrodzenia ryczałtowego.

3. Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót a są konieczne do realizacji przedmiotu umowy w ramach wynagrodzenia umownego.
4. Wykonanie robót budowlanych, które nie zostały wyszczególnione w przedmiarze robót a są konieczne do realizacji przedmiotu umowy nie wymaga zawarcia odrębnej umowy.

ZMIANY POSTANOWIEŃ UMOWY

§ 10.

1. Zakazuje się istotnych zmian postanowień zawartej Umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, z zastrzeżeniem postanowień Umowy i ust.2 poniżej.
2. Zamawiający dopuszcza zmiany postanowień zawartej Umowy w następujących przypadkach:
  - 1) zmiana terminu realizacji przedmiotu umowy (tj. rozpoczęcia i zakończenia) w sytuacji:
    - a) wystąpienia wydarzeń lub okoliczności uniemożliwiających wykonanie robót bądź w znaczny sposób je spowalniający tj.: niesprzyjające warunki atmosferyczne (np.: długotrwałe opady deszczu, mróz, porywiste wiatry), klęski żywiołowe (np.: powódź, huragan, trzęsienie ziemi), niepokoje lub strajk spowodowany przez osoby inne niż personel Wykonawcy; wyczerpanie limitu środków na dany rok lub nieprzewidziany brak płynności finansowej u Zamawiającego;
    - b) zmiany harmonogramu zakresu rzeczowego wykonywania przedmiotu umowy,
    - c) ujawnienia odkryć archeologicznych wymagających przeprowadzenia badań ratowniczych;
    - d) ujawnienia niewybuchów i niewypalów wymagających wstrzymania robót i dokonania ich usunięcia przez specjalistyczne służby;
    - e) wstrzymania realizacji Umowy przez Zamawiającego;
    - f) gdy wystąpi konieczność wykonania robót niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy ze względu na zasady wiedzy technicznej, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu umowy, wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji;
    - g) zmiany będącej następstwem działania organów administracji, w szczególności:
      - przekroczenie określonych przez prawo terminów wydawania przez organy administracji decyzji, zezwoleń, itp. odmowa wydania przez organy administracji wymaganych decyzji, zezwoleń, uzgodnień na skutek zmian w dokumentacji projektowej, konieczność uzyskania wyroku sądowego, lub innego orzeczenia sądu lub organu, którego konieczności nie przewidywano przy zawieraniu Umowy, konieczność zaspokojenia roszczeń lub oczekiwań osób trzecich - w tym grup społecznych lub zawodowych nie artykułowanych lub nie możliwych do jednoznacznego określenia w chwili zawierania Umowy;
    - h) jeżeli wystąpi brak możliwości wykonywania robót z powodu nie dopuszczania do ich wykonywania przez uprawniony organ lub nakazania ich wstrzymania przez uprawniony organ, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy;
    - i) z uwagi na czas trwania procedury przetargowej oraz terminu podpisania Umowy z wyłonionym Wykonawcą;
    - j) wykonania przewidzianych umową robót budowlanych przed terminem umownym;
    - k) konieczności przesunięcia terminu przekazania terenu budowy;
    - l) wystąpienia wykopalisk oraz okoliczności związanych z ochroną środowiska uniemożliwiających wykonywanie robót;
    - m) uwarunkowania społeczne (protesty, listy, petycje, itp.);
    - n) konieczność prowadzenia uzgodnień z właścicielami urządzeń obcych lub właścicielami nieruchomości;
    - o) przedłużania się terminów opiniowania i zatwierdzania projektu organizacji ruchu na czas robót;
    - p) zmiany w uzbrojeniu terenu w stosunku do danych w zasobach geodezyjnych, mających wpływ na termin realizacji;
  - 2) zmiany osobowe polegające na zmianie osób przy pomocy których Wykonawca lub Zamawiający realizuje przedmiot umowy, a od których wymagano określonego doświadczenia lub wykształcenia na inne legitymujące się doświadczeniem lub wykształceniem spełniającym wymóg SIWZ;
3. Pozostałe okoliczności powodujące możliwość zmiany Umowy (np. zmiana wynagrodzenia, zakresu robót, sposobu realizacji, itp.):
  - a) siła wyższa uniemożliwiająca wykonanie przedmiotu umowy zgodnie z SIWZ;

- b) urzędowa zmiana obowiązującej stawki VAT;
  - c) zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawnych w zakresie mającym wpływ na realizację przedmiotu zamówienia lub świadczenia stron;
  - d) kolizja z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty inwestycjami. W takim przypadku zmiany w umowie zostaną ograniczone do zmian koniecznych, powodujących uniknięcie kolizji;
  - e) wystąpienia wykopalisł, niewybuchów oraz okoliczności związanych z ochroną środowiska uniemożliwiających wykonywanie robót;
  - f) zmiana zakresu robót w przypadku protestów mieszkańców;
  - g) konieczność prowadzenia uzgodnień z właścicielami urządzeń obcych lub właścicielami nieruchomości;
  - h) zmiany regulacji prawnych obowiązujących po dniu zawarcia Umowy;
  - i) zmiany danych związanych z obsługą administracyjno-organizacyjną Umowy;
  - j) danych rejestrowych;
  - k) będące następstwem sukcesji uniwersalnej z mocy prawa po jednej ze stron Umowy;
  - l) zmiany numeru rachunku Wykonawcy;
  - m) zmiany teled adresowe Stron Umowy określonych w Umowie;
  - n) Zamawiający dopuszcza zmianę osób odpowiedzialnych za kierowanie robotami budowlanymi, pod warunkiem, że zaproponowana przez Wykonawcę, na dane stanowisko, osoba wykaże spełnianie warunków w zakresie nie mniejszym, niż Zamawiający określił na etapie postępowania o zamówienie publiczne.
4. Zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.
  5. Umowa jest nieważna w części wykraczającej poza określenie przedmiotu zamówienia zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY

§ 11.

1. Wykonawca wnosi zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny całkowitej podanej w ofercie, o którym mowa w § 6 tj. .... zł (słownie: .....). Zabezpieczenie należytego wykonania umowy Wykonawca wnosi w formie .....
2. Jeżeli Wykonawca wykona roboty zgodnie z umową:
  - 1) 70 % zabezpieczenia zostanie zwolnione Wykonawcy w ciągu 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane;
  - 2) 30 % zabezpieczenia zostanie zwolnione Wykonawcy nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady, jeżeli nie stwierdzono wad lub wady zostały usunięte w wyznaczonym terminie.
3. Szczegółowe postanowienia dotyczące warunków wniesienia, przechowywania i zwrotu zabezpieczenia określa art. 147-151 ustawy – Prawo zamówień publicznych.
4. W trakcie realizacji Umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form zgodnie z art. 149 ustawy Prawo zamówień publicznych.
5. Zmiana formy zabezpieczenia jest dokonywana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.

KARY UMOWNE

§ 12.

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne bez względu na wysokość poniesionej szkody:
  - 1) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy – w wysokości 0,2% wartości umowy brutto, o której mowa w § 6 ust.1 umowy za każdy dzień zwłoki liczony od terminu realizacji przedmiotu określonego w § 2 ust. 3 Umowy;
  - 2) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorach lub ujawnionych w okresie gwarancji i rękojmi w wysokości 0,1% wartości Umowy brutto o której mowa w § 6 ust.1 Umowy za każdy dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad;
  - 3) z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 10 % wartości Umowy brutto;

- 4) z tytułu odstąpienia Zamawiającego od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy określonych w § 13 ust.1 pkt.2 -9 – w wysokości 10 % wartości Umowy brutto;
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną z następujących tytułów:
  - 1) odstąpienia od umowy z przyczyn leżących wyłącznie po stronie Zamawiającego z zastrzeżeniem §13 ust.1 pkt 1 w wysokości 10 % wartości Umowy brutto;
  - 2) za zwłokę w przekazaniu terenu budowy w wysokości 0,2% wartości Umowy brutto za każdy dzień zwłoki liczony od następnego dnia po wyznaczonym terminie;
  - 3) za zwłokę w przystąpieniu do odbioru robót w wysokości 0,2% wartości Umowy brutto za każdy dzień zwłoki liczony od następnego dnia po wyznaczonym terminie.
3. Za zwłokę w zapłacie należności z faktur przysługują odsetki ustawowe.
4. Stronom umowy przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania przenoszącego wysokość kar umownych do wysokości rzeczywiści poniesionej szkody i utraconych korzyści.
5. Wykonawca przez podpisanie Umowy oświadcza, że wyraża zgodę na potrącenie należności z tytułu kar umownych z wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy.

ODSTĄPIENIE ZAMAWIAJĄCEGO OD UMOWY

§ 13.

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od Umowy jeżeli:
  - 1) wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że wykonanie przedmiotu umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy. W takim przypadku Wykonawca może żądać jedynie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części Umowy.
  - 2) Wykonawca nie przystąpił do odbioru terenu robót w terminie określonym w § 2 ust. 1 lub nie rozpoczął robót w terminie określonym w § 2 ust. 2;
  - 3) Wykonawca przerwał wykonywanie robót z przyczyn leżących po jego stronie (z winy Wykonawcy), a przerwa ta trwa dłużej niż 10 dni;
  - 4) jeżeli bieżące kontrole postępu robót wykażą, że nie ma możliwości technicznych wykonania przedmiotu umowy w terminie umownym;
  - 5) Wykonawca wykonuje roboty będące przedmiotem umowy w sposób niezgodny z przedmiotem zamówienia, wskazaniami Zamawiającego lub umową;
  - 6) w wyniku wszczętego postępowania egzekucyjnego nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub znacznej części tego majątku, uniemożliwiający należyte wykonanie przedmiotu umowy;
  - 7) nie realizuje zaakceptowanego przez Zamawiającego programu naprawczego, pomimo pisemnego wezwania do realizacji jego postanowień;
  - 8) podzleca całość lub część robót lub dokonuje cesji Umowy lub jej części bez zgody Zamawiającego.
2. Odstąpienie od Umowy z przyczyn przewidzianych w Umowie może nastąpić w terminie 30 dni od powzięcia przez Zamawiającego okoliczności o przyczynach odstąpienia, w formie pisemnej wraz z podaniem uzasadnienia pod rygorem nieważności takiego oświadczenia.
3. W razie odstąpienia od Umowy, Wykonawcę i Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczególne:
  - 1) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt strony, z której winy nastąpiło odstąpienie od Umowy lub przerwanie robót;
  - 2) Wykonawca zgłosi Zamawiającemu w formie pisemnej żądanie dokonania odbioru robót przerwanych oraz zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od Umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada;
  - 3) w terminie 14 dni od daty zgłoszenia, o którym mowa w pkt. 2. Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi protokół inwentaryzacji robót w toku; protokół inwentaryzacji robót w toku stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury VAT przez Wykonawcę;
  - 4) wykonawca udziela rękojmi i gwarancji jakości w zakresie określonym w umowie na część zobowiązania wykonaną przed odstąpieniem od Umowy.

GWARANCJA I RĘKOJMIA

§ 14.

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji na wykonane roboty budowlane na zasadach wynikających z art. 577 do 581 Kodeksu cywilnego na wykonane roboty objęte niniejszą umową.

2. Okres gwarancji wynosi ..... liczony od następnego dnia po dacie odbioru ostatecznego robót.
3. Bieg okresu gwarancji rozpoczyna się:
  - 1) w dniu następnym po odbiorze ostatecznym przedmiotu umowy;
  - 2) dla wymienianych materiałów i urządzeń z dniem ich wymiany.
4. Niniejsza umowa stanowi dokument gwarancyjny uprawniający Zamawiającego do żądania usunięcia wszelkich wad fizycznych w przedmiocie umowy w okresie trwania gwarancji.
5. Jeżeli Wykonawca w ramach udzielonej gwarancji jakości, wykona roboty ponownie lub dokona ich **istotnej** naprawy okres gwarancji jakości dla tych robót biegnie na nowo od momentu dokonania wymiany lub naprawy.
6. Zamawiający wyznacza przeglądy gwarancyjne i końcowy odbiór gwarancyjny przed upływem terminu gwarancji ustalonym w ust. 2 i 3, w których Wykonawca ma obowiązek uczestniczenia.
7. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji także po okresie określonym w ust.2, jeżeli zgłosił wadę przed upływem tego okresu.
8. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego to Zamawiający może zlecić usunięcie ich stronie trzeciej na koszt Wykonawcy.
9. Strony rozszerzają okres rękojmi za wady na okres udzielonej gwarancji.
10. Zamawiający może realizować uprawnienia z tytułu rękojmi niezależnie od uprawnień z tytułu gwarancji.
11. Jeśli w okresie obowiązywania gwarancji zajdzie konieczność umieszczenia w obrębie inwestycji urządzeń obcych takich jak m.in. sieci: telekomunikacyjne, energetyczne, gazowe, wodociągowe, kanalizacyjne, itp. Zamawiający może udzielić zgody Inwestorowi na wejście w pas drogowy. W takim przypadku Wykonawca nie ma prawa do zmniejszenia zakresu gwarancji bądź uzależnienia zgody na wejście w pas drogowy od przejścia od Wykonawcy gwarancji. Zamawiający wydając decyzję lokalizacyjną oraz decyzje na zajęcie pasa drogowego zażąda od Inwestora przedłożenia dodatkowej gwarancji oraz uzgodni projekt odtworzenia w technologii zgodnej z projektem.
12. **Wykonawca przedmiotu umowy nie ponosi odpowiedzialności w przypadku nieprawidłowego składowania zestawów oświetleniowych, demontażu i ponownego ich montażu dokonanego przez Zamawiającego.**

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA

§ 15.

1. Wykonawca podczas wykonywania robót jest zobowiązany zapewnić przestrzeganie przepisów oraz zasad w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej przez osoby przebywające na terenie budowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności wykonanie i utrzymanie na własny koszt wszelkich zabezpieczeń i urządzeń niezbędnych w powyższym celu.
3. Wykonawca jest zobowiązany opracować i przedłożyć Zamawiającemu plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zgodnie z wymaganiami ustawy - Prawo budowlane i rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. nr 120, poz. 1126) nie później niż 3 dni robocze przed datą rozpoczęcia robót, jeżeli wystąpi konieczność opracowania takiego planu w myśl obowiązujących przepisów.

UTRZYMANIE TERENU BUDOWY

§ 16.

1. Niezwłocznie po protokolarnym przejęciu terenu budowy, Wykonawca jest zobowiązany do zagospodarowania terenu budowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
  - 1) zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie budowy oraz utrzymanie terenu budowy w odpowiednim stanie i porządku zapobiegającym ewentualnemu zagrożeniu bezpieczeństwa tych osób;
  - 2) podjęcie niezbędnych środków służących zapobieganiu wstępowi na teren budowy przez osoby nieuprawnione;
  - 3) doprowadzenie niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej na teren budowy;

- 4) ponoszenie kosztów związanych z korzystaniem z urządzeń infrastruktury technicznej do celów związanych z wykonywaniem robót budowlanych, próbami i odbiorami;
- 5) Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego, osobom upoważnionym oraz innym uczestnikom procesu budowlanego, dostępu do terenu budowy;
- 6) w czasie wykonywania robót, Wykonawca jest zobowiązany utrzymywać teren budowy w stanie wolnym od nadmiernych przeszkód komunikacyjnych, składować wszelkie urządzenia pomocnicze, sprzęt, materiały i grunty w ustalonych miejscach i należyтым porządku oraz usuwać zbędne przedmioty z terenu budowy;
- 7) Wykonawca na własną odpowiedzialność i na swój koszt podejmie środki zapobiegawcze wymagane przez okoliczności, aby nie naruszać praw właścicieli posesji i budynków sąsiadujących z terenem budowy oraz minimalizować zakłócenia lub szkody wynikające z prowadzenia robót budowlanych;
- 8) po zakończeniu robót budowlanych Wykonawca jest zobowiązany uporządkować teren budowy i poinformować o tym fakcie Inspektora nadzoru najpóźniej do dnia odbioru ostatecznego robót;
- 9) w przypadku stwierdzenia, że teren budowy po zakończeniu robót nie został uporządkowany Inspektor nadzoru inwestorskiego ma prawo polecić Wykonawcy natychmiastowe doprowadzenie terenu budowy do należytego stanu. W przypadku nie dostosowania się do tych zaleceń, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu, z terminem nie krótszym niż 14 dni roboczych skierowanym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego do Wykonawcy, Zamawiający ma prawo zlecić firmie zewnętrznej doprowadzenie terenu budowy do należytego stanu, a kosztami tych prac obciążyć Wykonawcę (wykonanie zastępcze).

ZABEZPIECZENIE DRÓG I OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH

§ 17.

1. Wykonawca jest zobowiązany zastosować niezbędne możliwe środki celem ochrony dróg i obiektów inżynierskich prowadzących na teren budowy przed uszkodzeniami, które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt Wykonawcy, jego dostawców lub podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu na teren budowy i z terenu budowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany ponosić koszty nałożonych na niego kar związanych z naruszeniem przez Wykonawcę przepisów dotyczących dopuszczalnych obciążeń osi pojazdów lub koszty naprawy uszkodzonych z jego winy dróg kołowych, szynowych, wodnych lub obiektów inżynierskich.

PODWYKONAWCY

§ 18.

1. Wykonawca może powierzyć wykonanie części przedmiotu umowy podwykonawcom za pisemną zgodą Zamawiającego.
2. Zamawiający zastrzega obowiązek osobistego wykonania przez Wykonawcę następujących części zamówienia:
  - 1) **Montażu kompletnych zestawów oświetleniowych tj. słupów z zamocowanymi oprawami oświetleniowymi, elementami zasilającymi i elektronicznymi.**
3. Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany podwykonawcy, o którym mowa w ust.1.
4. Do zmiany podwykonawcy stosuje się postanowienia ust. 1 z zastrzeżeniem ust. 5 i ust. 6.
5. Zmiana podwykonawcy w sytuacji, gdy Wykonawca polegał na jego wiedzy i doświadczeniu wykazując spełnianie warunków udziału w postępowaniu musi być uzasadniona na piśmie przez Wykonawcę i wymaga pisemnej akceptacji Zamawiającego. Zamawiający zaakceptuje taką zmianę w terminie 14 dni od daty przedłożenia propozycji, wyłącznie wtedy, gdy nowo wskazany podwykonawca będzie spełniał warunki postawione przez Zamawiającego na etapie postępowania o zamówienie publiczne.
6. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 22a ust. 1 ustawy prawo zamówień publicznych, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, wykonawca jest obowiązany wykazać zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

7. W terminie 14 dni przed planowanym skierowaniem do wykonania robót któregośkolwiek podwykonawcy, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu projekt umowy z podwykonawcą wraz z wykazem robót określonych w tej umowie, której dotyczy umowa zwana dalej umową podwykonawczą.
8. Umowa podwykonawcza powinna zawierać:
  - 1) określenie stron, pomiędzy którymi jest zawierana;
  - 2) wartość wynagrodzenia /maksymalną wartość umowy/ z tytułu wykonywania robót, która nie może przekroczyć wartości wynagrodzenia tych samych robót wskazanych w ofercie przetargowej Wykonawcy;
  - 3) określać wymagalność i termin zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy oraz sposób rozliczenia robót zgodnie z przedmiotową umową;
  - 4) termin realizacji robót nie dłuższy niż przewiduje przedmiotowa umowa;
  - 5) sposób odbioru robót oraz podstawę wystawienia faktury za wykonane roboty zgodnie z niniejszą umową;
  - 6) do umowy należy dołączyć koszt robót, z którego wynika wartość należnego podwykonawcy wynagrodzenia oraz zakres/iłość powierzonych mu robót budowlanych.
9. Zgłoszenie przez Zamawiającego zastrzeżeń do umowy podwykonawczej nastąpi w formie pisemnej w terminie do 14 dni od dnia przedstawienia Zamawiającemu projektu tej umowy a w szczególności w przypadku:
  - 1) niespełniania przez projekt umowy wymagań dotyczących umowy podwykonawczej, określonych w ust. 8;
  - 2) gdy przedmiot umowy podwykonawczej obejmuje realizację przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę w całości lub w części kluczowej części przedmiotu umowy, której wykonanie zostało zastrzeżone do realizacji wyłącznie bezpośrednio przez Wykonawcę, z zastrzeżeniem sytuacji, w której umowa podwykonawcza ma być realizowana przez ..... (podmiot trzeci), na zasoby którego Wykonawca powoływał się w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu;
  - 3) zamieszczenia w projekcie postanowień uzależniających uzyskanie przez podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę zapłaty za realizację przedmiotu umowy od zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy przez Zamawiającego lub odpowiednio od zapłaty wynagrodzenia przez Wykonawcę za realizację przedmiotu umowy przez podwykonawcę;
  - 4) gdy projekt zawiera postanowienia uzależniające zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę podwykonawcy od zwrotu Wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy przez Zamawiającego;
  - 5) gdy termin realizacji robót budowlanych określony projektem jest dłuższy niż przewidywany umową dla tych robót;
  - 6) gdy projekt zawiera postanowienia dotyczące sposobu rozliczeń za wykonane roboty, uniemożliwiającego rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie umowy.
10. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do umowy podwykonawczej, Wykonawca nie może zlecić podwykonawcy przystąpienia do realizacji zadania.
11. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń lub odmowy akceptacji umowy podwykonawczej, Wykonawca jest uprawniony do przedstawienia zmienionego projektu umowy podwykonawczej na roboty budowlane uwzględniającego w całości zastrzeżenia Zamawiającego. Postanowienia ust. 9 stosuje odpowiednio.
12. Niezgłoszenie pisemnych zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy podwykonawczej w terminie określonym w ust. 9 wyżej uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
13. Wykonawca w terminie 7 dni od zawarcia umowy z podwykonawcą przedkłada Zamawiającemu kopię tej umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem.
14. W przypadku powierzenia przez Wykonawcę realizacji robót podwykonawcy, Wykonawca jest zobowiązany do dokonania we własnym zakresie zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcy z zachowaniem terminów płatności określonych w umowie z podwykonawcą, jednakże nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy faktury wraz z wymaganymi dokumentami z odbioru robót.
15. W przypadku, gdy termin zapłaty wynagrodzenia wynikający z umów podwykonawczych jest dłuższy niż 30 dni, Zamawiający informuje o tym wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
16. Jeżeli w terminie określonym w umowie z podwykonawcą Wykonawca nie dokona w całości lub w części zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy, a podwykonawca zwróci się z żądaniem zapłaty tego wynagrodzenia bezpośrednio przez Zamawiającego i udokumentuje zasadność takiego żądania fakturą

- zaakceptowaną przez Wykonawcę i dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór zafakturowanych robót, Zamawiający zapłaci na rzecz podwykonawcy należne wynagrodzenie bez odsetek. Wynagrodzenie to nie może przekraczać wysokości zawartych w umowie pomiędzy Zamawiającym i Wykonawcą. Zamawiający jest zobowiązany do zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy, wyliczonego wg cen zaofertowanych przez Wykonawcę.
17. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust.16 dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy podwykonawczej na roboty budowlane.
  18. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający wystąpi do Wykonawcy o zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy w terminie 5 dni od dnia doręczenia pisma oraz do złożenia oświadczenia czy wynagrodzenie należne podwykonawcy zostało zapłacone lub roszczenie o zapłatę wynagrodzenia wygasło z innych powodów.
  19. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 18, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
    - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
    - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
    - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy, jeżeli podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
  20. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy, Zamawiający potrąci kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
  21. Wykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy podwykonawczej, której przedmiotem są dostawy i usługi w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Obowiązek przedłożenia kopii umowy dotyczy umów o wartości większej niż 50 000 zł oraz o wartości poniżej 50 000 zł, ale przekraczających 0,5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego.
  22. Za przerwy w realizacji przedmiotu umowy wynikające z przyczyn leżących po stronie podwykonawcy Wykonawca i podwykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność. Przerwa taka nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót.
  23. Wykonawca ma obowiązek na ustne bądź pisemne wezwanie przedłożyć Zamawiającemu kopie faktur prawidłowo złożonych i przyjętych, dowodów zapłaty, protokołów odbioru wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym, które wynikają z umów zawartych pomiędzy Wykonawcą a podwykonawcą i dalszymi podwykonawcami.
  24. Postanowienia zawarte w § 5 stosuje się odpowiednio do:
    - 1) wszelkich zmian umów podwykonawczych na roboty budowlane;
    - 2) podwykonawców i dalszych podwykonawców zamówienia na roboty budowlane, przy czym dalszy podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o treści zgodnej z projektem umowy.

OCHRONA ŚRODOWISKA

§ 19.

1. Wykonawca w czasie wykonywania robót budowlanych oraz usuwania ewentualnych Wad jest zobowiązany podjąć niezbędne działania w celu ochrony środowiska i przyrody na terenie budowy i wokół terenu budowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany uzyskać niezbędne uzgodnienia i pozwolenia na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpieczne i prawidłowe odprowadzanie ścieków, substancji ropopochodnych oraz wód gruntowych i opadowych z terenu budowy oraz miejsc związanych z wykonywaniem robót budowlanych, w sposób zapewniający ochronę robót przed uszkodzeniem oraz terenów i miejsc przed zanieczyszczeniem.
3. Wykonawca jest zobowiązany usuwać odpady z terenu budowy z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 – „ustawa o odpadach”).
4. Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia, zgodnie z przepisami ustawy o odpadach informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami.
5. Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony środowiska lub przyrody i przepisach regulujących gospodarkę odpadami.

6. Wykonawca zobowiązuje się do podjęcia czynności prawnych zmierzających do przejęcia odpowiedzialności z tytułu zobowiązań prywatnoprawnych lub publicznoprawnych, które mogą być dochodzone od Zamawiającego z powodu naruszenia przez Wykonawcę przepisów z zakresu ochrony środowiska lub przyrody.

INTERPRETACJA UMOWY

§ 20.

1. W przypadku wystąpienia trudności z interpretacją Umowy Zamawiający i Wykonawca będą się posługiwać postanowieniami oferty i specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
2. W sprawach nieuregulowanych w umowie zastosowanie mają powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
3. Spory powstałe na tle realizacji niniejszej Umowy będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
4. Wszelkie zmiany i uzupełnienia treści Umowy pod rygorem nieważności muszą być dokonywane wyłącznie w formie pisemnej.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 21.

1. Umowę sporządzono w 2 egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron.
2. Integralną część Umowy stanowią załączniki:
  - a) oferta Wykonawcy,
  - b) dokumentacja projektowa,
  - c) STWiORB,
  - d) zabezpieczenie należytego wykonania umowy,
  - e) polisa OC,
  - f) .....

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA

przy kontrasygnacie: